

คำกล่าวบันทึกเทป
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
เนื่องในโอกาสการประชุมประจำปี 2564 ของ สศช.
ในวันพุธที่ 22 กันยายน 2564 เวลา 09.15 น.

สวัสดิ์ผู้เข้าร่วมการประชุมประจำปี 2564 ของสภาพัฒนาทุกท่าน

- ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาเปิดการประชุมประจำปี 2564 ของสภาพัฒนาฯ ในวันนี้ ที่มีการปรับจากการประชุมในห้องประชุมขนาดใหญ่ มาเป็นรูปแบบออนไลน์ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะแพร่กระจายการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 อย่างไรก็ดี ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสถานการณ์ต่างๆ จะกลับสู่ภาวะปกติได้โดยเร็ว และรัฐบาลก็ขอยืนยันว่าจะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการคลี่คลายวิกฤติดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติให้เร็วที่สุด

- ทุกท่านครับ การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา-19 เป็นบทเรียนสำคัญสำหรับประเทศไทย ที่สะท้อนว่าการที่ประเทศของเราจะก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงนั้น เราจะต้องมีความพร้อมที่จะเผชิญกับความผันผวนต่างๆ อย่างรัดกุมและสมดุลในทุกด้าน และสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เราสามารถรับมือได้คือ การมีแผนการพัฒนาประเทศที่มีเป้าหมายที่ต้องการบรรลุอย่างชัดเจน มีแนวทางดำเนินการที่เป็นรูปธรรม และเป็นแผนที่ดึงความร่วมมือจากทุกฝ่ายให้มาร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนชาติ แผนเพื่อรับมือกับความท้าทายของประเทศ

- ที่ผ่านมามีประเทศไทยได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดทิศทางและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศมาเป็นระยะเวลา 60 ปี มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาแล้ว 12 ฉบับ แต่ละฉบับก็มีแนวทางและเป้าหมายที่แตกต่างกันตามแต่สถานการณ์และบริบทของประเทศและของโลกในขณะนั้น

- อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่ประเทศเรามียุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปี หรือ “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งถือเป็นแผนระดับที่ 1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ก็ได้ทำหน้าที่เป็นแผนระดับที่ 2 หรือเป็นแผนปฏิบัติการ ในช่วงทุกระยะ 5 ปี ของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประเทศในทุกๆ 5 ปี เป็นไปอย่างสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน

- ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นแผนในช่วง 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติจะสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน 2565 และจะได้มีการประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ซึ่งจะเป็แผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี ในระยะที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ ผมจึงมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่การประชุมประจำปีของสภาพัฒนาฯ ในวันนี้ จะเป็นเวทีระดับประเทศที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานและภาคีการพัฒนาต่างๆ ได้มีส่วนร่วมระดมความเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ที่จะเริ่มใช้ในปี

พ.ศ. 2566 – 2570 เพื่อจะได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่เราจะก้าวเดินต่อไปในระยะอีก 5 ปีข้างหน้า เพื่อนำพาประเทศไปถึงเป้าหมายสุดท้ายของยุทธศาสตร์ชาติ

- ดังนั้น ความคิดเห็นของพวกเราทุกคนจึงมีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทางประเทศและแนวทางขับเคลื่อนประเทศในช่วงระยะการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เป็นอย่างมาก สภาพัฒน์เองก็จะนำความคิดเห็นต่างๆ ที่ได้รับในวันนี้ ไปปรับปรุง (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และตรงต่อความต้องการของพี่น้องประชาชนให้มากที่สุด

ภาพรวมสถานการณ์โลกและสถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน

- ทุกท่านครับ การที่เราจะวางแผนเพื่อก้าวไปสู่อนาคตร่วมกันได้อย่าง มั่นคงนั้น เราจำเป็นต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในโลกอย่างรอบด้าน โดย แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกที่กำลังกระทบกับหลายประเทศในโลก รวมทั้งประเทศไทย คือ แนวโน้มที่เรียกว่า Mega Trend ได้แก่ การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและรูปแบบการใช้ชีวิต การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงาน ภาวะโลกร้อนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ และจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ก็ยังทำให้เกิดโอกาสในการพัฒนา รูปแบบใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีขึ้นมาก่อน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและพฤติกรรมของคนใน สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

- การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ในช่วงที่ผ่านมา ยังเป็นอีกปัจจัย หนึ่ง ที่เป็นตัวเร่งทำให้ Mega Trend ที่มีอยู่แล้ว เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วขึ้น อีกด้วย จนทำให้วิถีชีวิตของคนในโลกต้องปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบใหม่ ซึ่งเรียกว่า ความปกติรูปแบบใหม่ หรือ New Normal นั่นเอง

- ดังนั้น การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศของเราในอนาคต จำเป็นต้องพิจารณาทั้งบริบทการเปลี่ยนแปลงภายนอกประเทศ ควบคู่กับการประเมิน เงื่อนไขของปัจจัยภายในหรือสภาพแวดล้อม และศักยภาพของประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็ง และจุดอ่อน เพื่อช่วยให้เราตัดสินใจเลือกทิศทางและแนวทางที่จะเป็นประโยชน์มากที่สุด สำหรับประเทศในการก้าวต่อไปท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนรวดเร็วของโลก

- โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้สามารถรับมือกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจาก Mega Trend ไปพร้อมกับการ เตรียมสภาพแวดล้อมของประเทศให้มีความพร้อมและเอื้อต่อการแสวงหาโอกาส ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งหากเรามีการวางแผนในการแก้ไข และบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวนี้เป็นอย่างดี ก็อาจเปลี่ยนความเสี่ยงนั้นให้เป็นโอกาส

ในการพัฒนาประเทศ ทั้งในมิติเศรษฐกิจและสังคมได้ ทั้งหมดนี้ จึงเป็นหลักการสำคัญ ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศระยะต่อไป โดยเฉพาะในช่วงเวลา 5 ปี ข้างหน้า หรือในช่วงเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 นั้นเองครับ

โควิด-19 โอกาสและความเสี่ยงต่อการขับเคลื่อนประเทศไทย

- ในช่วงที่ผ่านมาการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้ทวีความรุนแรงขึ้น และส่งผลกระทบต่อทั้งเศรษฐกิจและสภาพจิตใจของคนไทยทุกคน รัฐบาลไม่ได้นิ่งนอนใจ กับปัญหาดังกล่าว และได้พยายามอย่างเต็มที่ในการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยในระยะสั้น รัฐบาลได้ออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมการแพร่ระบาด ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อประชาชนและระบบสาธารณสุขของประเทศ รวมถึงเร่งจัดหาและฉีดวัคซีนที่มีประสิทธิภาพให้กับประชาชนอย่างครอบคลุม ทัวถึง และรวดเร็ว เพื่อลดความเจ็บป่วยรุนแรงและเสียชีวิต

- ทั้งนี้ การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้ทำให้เกิดข้อติดขัดต่อการพัฒนาประเทศตามแนวทางที่เราได้เคยวางแผนกันไว้ภายใต้สถานการณ์ปกติ รัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่เป้าหมายระยะยาว จึงได้สนับสนุนให้มีการเพิ่มเติมแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 – 2565 เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศและการบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการระบาดของไวรัสโควิด-19 เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และไม่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายระยะยาว

- รัฐบาลขอให้คำมั่นว่า จะพยายามเร่งจัดหาและฉีดวัคซีนที่มีประสิทธิภาพให้กับประชาชนอย่างครอบคลุม ทัวถึง และรวดเร็ว เพื่อลดความเจ็บป่วยรุนแรงและเสียชีวิต รวมถึงออกมาตรการเศรษฐกิจระยะเร่งด่วนเพื่อเยียวยาและบรรเทาผลกระทบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน และขอยืนยันถึงความมุ่งมั่นที่จะนำพาประเทศรอดพ้นจากวิกฤติครั้งนี้ไปได้โดยเร็วที่สุด และพลิกฟื้นประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างเข้มแข็ง

แผนฯ 13 กัยการทำงานของรัฐบาลเพื่อพลิกโฉมประเทศ

- ผมคิดว่าถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องกำจัดจุดอ่อน เสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความเจริญเติบโตที่ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน และ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ที่เตรียมจะประกาศใช้ในปี 2566 นั้น ก็มีความมุ่งหวัง เพื่อปรับเปลี่ยนไปสู่โฉมหน้าใหม่ของประเทศไทย ที่ก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีเป้าหมายที่สำคัญทั้งหมด 5 ประการ ดังนี้

● เป้าหมายข้อที่ 1 คือการปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศให้เป็นเศรษฐกิจที่อยู่บนฐานนวัตกรรม ที่ผ่านมา รัฐบาลได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรม เช่น การพัฒนาเขตนวัตกรรมในพื้นที่ EEC พัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีหรือแนวโน้มการค้าโลก เช่น สนับสนุนการผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าในประเทศไทย ตลอดจนการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง ได้แก่ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด-19 และสนับสนุนให้มีการสร้างระบบบริหารงานวิจัยขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการและเชื่อมโยงงานวิจัยในด้านต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน

● สำหรับเป้าหมายที่ 2 คือการพัฒนาคนให้มีความสามารถและมีคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ โดยพัฒนาคนไทยให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เช่น ปรับรูปแบบการเรียนรู้และการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะที่สำคัญ การปฏิรูประบบการเรียนการสอนโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีให้มากขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาโรงเรียนควบคู่กับการพัฒนาครู ส่งเสริมการลดภาระครูที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนและยกระดับครูสู่วิชาชีพชั้นสูง และการดูแลสุขภาพองค์รวมให้กับคนไทยทุกกลุ่มวัย เป็นต้น

● เป้าหมายที่ 3 การสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ที่ผ่านมา รัฐบาลได้พยายามขจัดความเหลื่อมล้ำในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โดยปรับปรุงระบบบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อช่วยเหลือนำค่าครองชีพให้กับผู้ถือบัตรอย่างต่อเนื่อง รวมถึงจัดให้มีเบี้ยยังชีพ "ผู้สูงอายุ" "คนพิการ" ที่มีรายได้น้อย ขยายสิทธิกลุ่ม "มารดาตั้งครรภ์" "เด็กแรกเกิด" "เด็กวัยเรียน" โดยจ่ายเงินสวัสดิการสังคมและเงินอื่น ผ่านระบบบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม (e-Social Welfare) ในด้านการศึกษา ได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ ในด้านสาธารณสุข รัฐบาลได้ดำเนินโครงการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ขณะเดียวกัน ได้สร้างความครอบคลุมในการดูแลสุขภาพประชาชนผ่านการพัฒนาศักยภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือ รพ.สต. และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือ อสม.

● เป้าหมายที่ 4 การสร้างความยั่งยืนให้กับประเทศ รัฐบาลมุ่งเน้นให้การพัฒนาประเทศในทุกมิติต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ รวมถึงมีความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ การดำเนินโครงการปลูกป่าและป้องกันไฟป่า แก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ ผ่านโครงการชิงเก็บลดเผา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า การเร่งแก้ไขปัญหามลพิษ

ละอองขนาดเล็ก หรือ PM_{2.5} นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้จัดทำแผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ พ.ศ. 2564 – 2573 เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศที่ร้อยละ 20 รวมถึงพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Economy เป็นต้น

- เป้าหมายที่ 5 การเตรียมความพร้อมให้กับประเทศในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ประชาชนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศและสามารถรองรับการขนส่งและการเดินทางต่อเนื่องหลายรูปแบบได้อย่างไร้รอยต่อ ทั้งการพัฒนาระบบรถไฟฟ้าความเร็วสูง การพัฒนาระบบรถไฟฟ้า รวมถึงพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิให้สามารถรองรับผู้โดยสารและเที่ยวบินได้มากขึ้น ขณะที่ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยยกระดับการให้บริการและการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ และในอนาคตประชาชนจะมีความสะดวกในการรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐมากขึ้นอีก เพราะรัฐบาลกำลังเร่งปรับเปลี่ยนกระบวนการอนุมัติ หรือออกใบอนุญาตของทางราชการให้เป็นระบบดิจิทัลมากขึ้น

พลิกโฉมประเทศไทยด้วยพลังของทุกคน

- ทุกท่านครับ จะเห็นได้ว่าการบรรลุไปสู่เป้าหมายทั้ง 5 ประการนั้น เรียกได้ว่าเป็นการทำงานที่มีความท้าทายเป็นอย่างยิ่ง และแม้ว่ารัฐบาลจะได้พยายามวางรากฐานเพื่อสนับสนุนเป้าหมายที่พวกเราต้องการจะบรรลุทั้ง 5 ประการไปบ้างแล้ว แต่สิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ภารกิจในการพลิกโฉมประเทศไทยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไม่ได้มาจากแผนพัฒนาฯ เพียงอย่างเดียว ผมเชื่อว่าการพัฒนาประเทศไทยไม่สามารถสำเร็จได้ด้วยการทำงานของคนใดคนหนึ่งเท่านั้น แต่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงประเทศของเราให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

- รัฐบาลก็พร้อมที่จะทำทุกวิถีทางเพื่อสนับสนุนการพลิกโฉมของประเทศตามแนวทางใน (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 นี้ เพื่อร่วมก้าวไปสู่โฉมหน้าใหม่ของประเทศไทยที่พวกเราคาดหวังอย่างพร้อมเพรียงกัน เช่นเดียวกัน ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกภาคส่วนของประเทศจะร่วมมือกัน เพื่อ “พลิกโฉมประเทศไทย สู่อัจฉริยะก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”

- บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการประชุมประจำปี 2564 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในครั้งนี้ และขออวยพรให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

ขอบคุณครับ